

Az emberi tényezők
beépítése az európai
vasúti közlekedésbe
**Események és
balesetek kivizsgálása**

Az emberi tényezők beépítése az európai vasúti közlekedésbe

Események és balesetek kivizsgálása

Mivel foglalkozik az emberi tényezők tudománya?

Az emberi tényezők tudománya azt vizsgálja, hogyan lehet gondoskodni a munkahelyi biztonságról, a jóllétról és a hatékonyságról az emberi teljesítmény optimalizálásával.

Ehhez emberközpontú megközelítésből szemléli a munkakörnyezetet: a rendszer egészét és az emberek viselkedésére és vasúthoz való viszonyára gyakorolt hatását elemzi.

Az emberi tényezők tudománya a felhasználók, a berendezések és a környezetük közötti összhangra összpontosít.

© Austria NIB

Miért fontosak az emberi tényezők?

Az emberi tényezők egyre nagyobb jelentőséggel bírnak napjaink összetett, biztonsági szempontból kritikus rendszereiben.

Egyes folyamatok – gyakran az emberi mulasztás kockázatának csökkentése érdekében – automatizáltak, az ember azonban továbbra is nélkülözhetetlen szerepet tölt be az európai vasúti közlekedésben.

E technológiai, társadalmi és szervezési rendszer középpontjában az ember van, és rajta áll vagy bukik a sikeres működés.

A társadalmi-műszaki rendszer középpontjában az egyén áll. (Forrás: RSSB)

Hogyan függ össze az emberi tényezők tudománya a balesetek kivizsgálásával?

A kivizsgálás kiindulópontjaként gyakran feltételezik, hogy a baleset hátterében emberi mulasztás áll, a vizsgálat végcélja azonban nem ennek bizonyítása.

A balesetek kivizsgálását végző szakértőknek fel kell tárniuk az egyének szerepét, munkavégzésük körülményeit, az általuk használt berendezések tulajdonságait és az őket foglalkoztató szervezet jellemzőit.

A baleset okai sokszor az emberi teljesítményt befolyásoló tényezőkben keresendők, egyszerű emberi mulasztás ugyanis nincs.

Az Európai Unió vasúti ügynöksége a balesetek kivizsgálását végző szakértők munkáját kívánja segíteni tematikus honlapjával, ahol az alábbi tudnivalók találhatóak meg:

- általános felvilágosítás az emberi tényezőkről,
- leírások a balesetek kivizsgálásának különböző szakaszaiban alkalmazott módszerekről és elemzőeszközökről,
- tanácsok az emberi tényezők szakértőivel folytatandó közös munkához,
- szakirodalmi hivatkozások további tájékozódáshoz, valamint
- esettanulmányok.

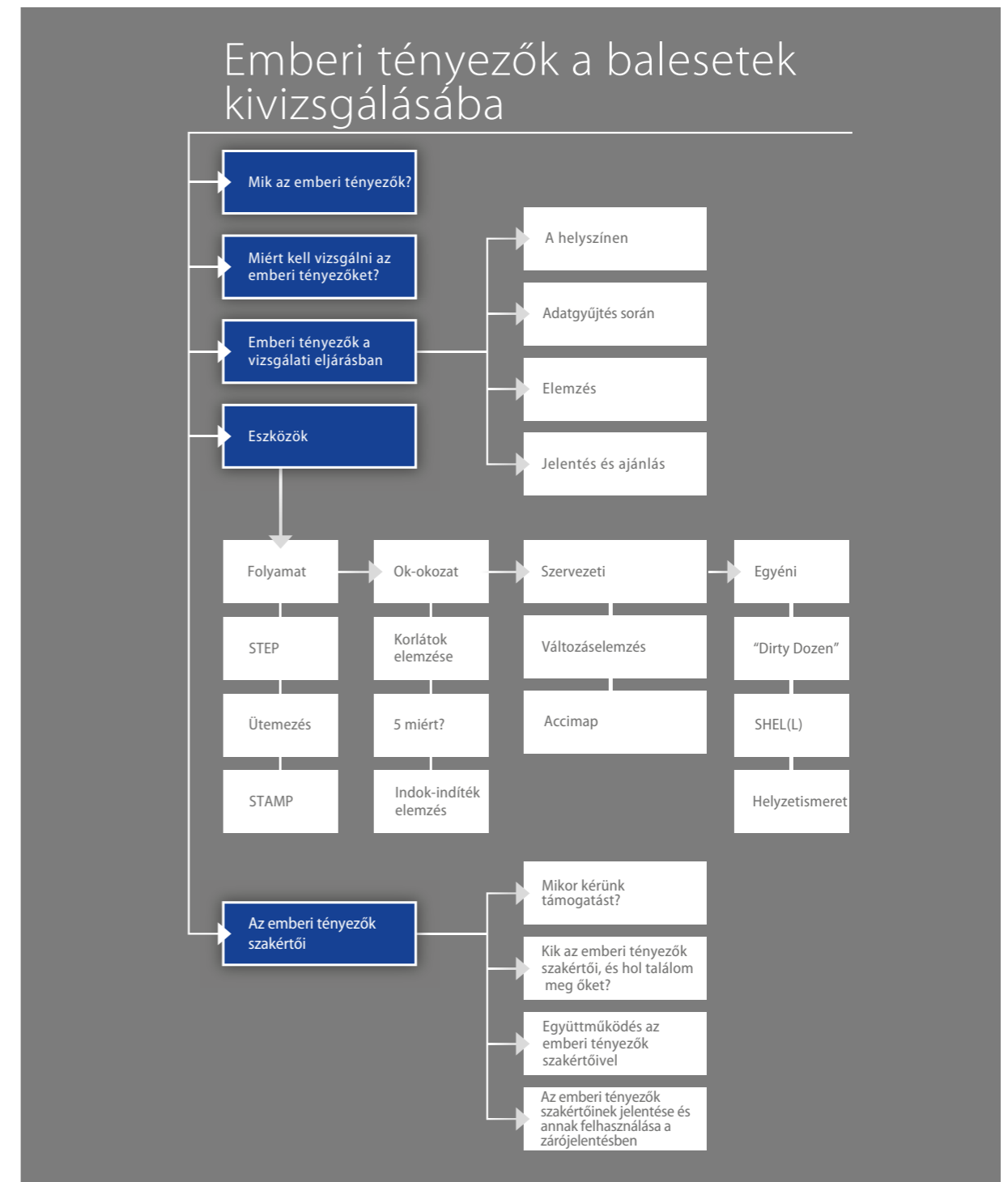
Hogyan terjeszthető ki a vizsgálat az emberi tényezőkre?

A kivizsgálás szerves részeként számításba kell venni minden lehetséges emberi tényezőt. Az emberi tényezők elemzésének módszerei és modelljei beépíthetők az okozati elemzéshez használt szokványos eszközökbe, így az események láncolatában felfedezhető ok-okozati összefüggések keresése során egyúttal az egyes személyek viselkedésére és tetteire gyakorolt hatások is figyelembe vehetők.

Alig fordul elő olyan baleset, amelynek hátterében ne lenne valamilyen emberi tényező. Az emberi tényezők szakértőinek ezért együtt kell működniük

A legfontosabb, hogy az emberi tényezők mérlegelése kezdettől fogva a kivizsgálás szerves részét képezze, és ne a többi vizsgálatról különálló tevékenység legyen.

a mérnökökkel, az üzemeltetési szakemberekkel és más műszaki szakterületek képviselőivel, hogy együtt ajánlásokat fogalmazzanak meg a rendszer egészének továbbfejlesztésére.

European Union Agency for Railways

120 rue Marc Lefrancq
BP 20392
FR-59307 Valenciennes Cedex
Tel. +33 (0)327 09 65 00

era.europa.eu
Twitter @ERA_railways

A negyedik vasúti csomag (2016/796 rendelet) műszaki pillérének életbe lépését követően az Európai Vasúti Ügynökség új elnevezése az Európai Unió Vasúti Ügynöksége. A névváltoztatáshoz új szervezeti arculat is társul. Az „Ügynökség”-re való hivatkozás mostantól az Európai Unió Vasúti Ügynökségét jelenti. A kontextustól függően azonban e brosúra egyes részei továbbra is a korábbi Európai Vasúti Ügynökségre vonatkoznak.

További információkért látogasson el a következő oldalakra:

- <http://www.era.europa.eu/tools/sms/>
- <http://www.hse.gov.uk/humanfactors/>
- <http://www.sparkrail.org/Pages/HumanFactors.aspx>
- <http://www.vbg.de/>

Az emberi tényezők európai vasúti közlekedésbe való beépítéséről lásd még az alábbi tájékoztató füzeteket:

- Biztonságirányítási rendszerek
 - Tájékoztató munkavállalók számára
- A „Human Factors” szavakra keresve bővebb információkat találhat a www.era.europa.eu oldalon.

Making the railway system work better for society.
era.europa.eu

Publications Office

Sem az Ügynökség, sem a megbízásából eljáró személyek nem tehetők felelőssé a következő információk bármilyen jellegű felhasználásáért.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016

© European Union Agency for Railways, 2016

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett. Az egyes fényképek felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell fordulni.

TR-01-16-692-EN-D • ISBN 978-92-9205-099-3 • doi:10.2821/078705
Printed in Luxembourg on recycled paper